

ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

418531: โครงสร้างข้อมูลและการวิเคราะห์อัลกอริทึม

ภาคต้น 2552

วันที่ 23 มิถุนายน 2553 เวลา 18.00 น. – 20.00 น.

ข้อสอบย่อยครั้งที่ 1

ชื่อ _____ รหัส _____

1. ข้อสอบนี้มีทั้งหมด 10 หน้า
2. เวลาทำข้อสอบสองชั่วโมง
3. ข้อสอบนี้อุญาตให้เปิดหนังสือและชีทได้
4. เขียนคำตอบปลายมือสวยๆ ตัวอักษรตัวโตๆ ถ้าอาจารย์อ่านลายมือคุณไม่ออก อาจารย์จะ
ไม่ให้คะแนน
5. กรุณาปิดอุปกรณ์สื่อสารทุกชนิดขณะทำข้อสอบ

| ข้อ 1 | ข้อ 2 | ข้อ 3 | ข้อ 4 | ข้อ 5 | รวม |
|-------|-------|-------|-------|-------|-----|
| | | | | | |

ข้อ 1**ข้อ 1.1**

[10 คะแนน] จงแสดงว่าประพจน์ $p \rightarrow q$ สมมูลทางตรรกศาสตร์กับประพจน์ $\neg p \vee q$ โดยใช้ตารางความจริง

| p | q | $\neg p$ | $p \rightarrow q$ | $\neg p \vee q$ | $(p \rightarrow q) \leftrightarrow (\neg p \vee q)$ |
|---|---|----------|-------------------|-----------------|---|
| T | T | F | T | T | T |
| T | F | F | F | F | T |
| F | T | T | T | T | T |
| F | F | T | T | T | T |

ข้อ 1.2

[10 คะแนน] จงแสดงว่าประพจน์ $(p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow r) \wedge \neg r \wedge p$ เป็นข้อขัดแย้ง (contradiction) โดยไม่ใช้

ตารางความจริง

$$\begin{aligned} & (p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow r) \wedge \neg r \wedge p \\ & \equiv (\neg p \vee q) \wedge (\neg q \vee r) \wedge \neg r \wedge p \\ & \equiv [(\neg p \vee q) \wedge p] \wedge [(\neg q \vee r)] \wedge \neg r \\ & \equiv [(\neg p \wedge p) \vee (p \wedge q)] \wedge [(\neg q \wedge \neg r) \vee (r \wedge \neg r)] \\ & \equiv [F \vee (p \wedge q)] \wedge [(\neg q \wedge \neg r) \wedge F] \\ & \equiv p \wedge q \wedge \neg q \wedge \neg r \\ & \equiv p \wedge F \wedge \neg r \\ & \equiv F \end{aligned}$$

ข้อ 2

ให้ $D(x,y)$ แทนประพจน์เปิด “x หาร y ลงตัว” และ $P(x)$ แทนประพจน์เปิด “x เป็นจำนวนเฉพาะ” และให้เอกภพสัมพัทธ์คือเซตของจำนวนเต็มบวก จงเขียนประพจน์ต่อไปนี้เป็นประโยคสัญลักษณ์

ข้อ 2.1

[4 คะแนน] มีจำนวนเต็มบวกอย่างน้อยหนึ่งตัวที่หารจำนวนเต็มบวกทุกตัวลงตัว

$$\exists x \forall y [D(x,y)]$$

ข้อ 2.2

[4 คะแนน] สำหรับจำนวนเต็มบวก x ใดๆ x จะเป็นจำนวนเฉพาะ ก็ต่อเมื่อ จำนวนเต็มบวกที่หารมันลงตัวคือ 1 กับตัวมันเองเท่านั้น

$$\forall x [P(x) \leftrightarrow \forall y [D(y,x) \rightarrow (y = 1) \vee (y = x)]]$$

ข้อ 2.3

[4 คะแนน] สำหรับจำนวนเต็มบวก x ทุกตัว มีจำนวนเฉพาะอย่างน้อยหนึ่งตัวที่หารมันลงตัว

$$\forall x \exists y [P(y) \wedge D(y,x)]$$

ข้อ 2.4

[4 คะแนน] 2 เป็นจำนวนเฉพาะที่มีค่าน้อยที่สุด

$$P(2) \wedge \forall x [P(x) \rightarrow (x \geq 2)]$$

ข้อ 2.5

[4 คะแนน] มีจำนวนเฉพาะเพียงสองตัวเท่านั้นที่หาร 15 ลงตัว

$$\begin{aligned} & \exists x \exists y [D(x, 15) \wedge D(y, 15) \wedge (x \neq y) \wedge P(x) \wedge P(y) \\ & \wedge \forall z [P(z) \wedge D(z, 15) \rightarrow (z = x) \vee (z = y)]] \end{aligned}$$

ข้อ 3**ข้อ 3.1**

[10 คะแนน] จงแสดงว่า $(A - B) \cap (B - C) \cap (C - A) = \emptyset$

(ห้ามใช้แผนภาพเวนน)

$$\begin{aligned} & (A - B) \cap (B - C) \cap (C - A) \\ &= A \cap \bar{B} \cap B \cap \bar{C} \cap C \cap \bar{A} \\ &= A \cap \bar{A} \cap B \cap \bar{B} \cap C \cap \bar{C} \\ &= \emptyset \cap \emptyset \cap \emptyset \\ &= \emptyset \end{aligned}$$

ข้อ 3.2

[10 คะแนน] จงแสดงว่าถ้า $A \subseteq B$ แล้ว $\bar{B} \subseteq \bar{A}$

$$\begin{aligned} A \subseteq B & \\ \equiv \forall x[x \in A \rightarrow x \in B] & \\ \equiv \forall x[x \notin B \rightarrow x \notin A] & \\ \equiv \forall x[x \in \bar{B} \rightarrow x \in \bar{A}] & \\ \equiv \bar{B} \subseteq \bar{A} & \end{aligned}$$

เนื่องจาก $A \subseteq B \equiv \bar{B} \subseteq \bar{A}$ หมายความว่า $A \subseteq B \leftrightarrow \bar{B} \subseteq \bar{A}$ เป็น tautology ดังนั้น $A \subseteq B \rightarrow \bar{B} \subseteq \bar{A}$ ต้องเป็น tautology ด้วย

ข้อ 4

กำหนดให้เอกภพสัมพัทธ์คือเซตของจำนวนจริง จงเขียนวงกลมล้อมรอบสมบัติที่มีความสัมพันธ์ข้างล่างต่อไปนี้

ข้อ 4.1

[4 คะแนน] $\{(x, y) \mid x^2 = y^2\}$

สะท้อนสมมาตรปฏิสมมาตรถ่ายทอด**ข้อ 4.2**

[4 คะแนน] $\{(x, y) \mid |x| < |y|\}$

สะท้อนสมมาตรปฏิสมมาตรถ่ายทอด**ข้อ 4.3**

[4 คะแนน] $\{(x, y) \mid x^{101} = y^{101}\}$

สะท้อนสมมาตรปฏิสมมาตรถ่ายทอด**ข้อ 4.4**

[4 คะแนน] $\{(x, y) \mid (x - y)^3 \geq 0\}$

สะท้อนสมมาตรปฏิสมมาตรถ่ายทอด**ข้อ 4.5**

[4 คะแนน] $\{(x, y) \mid xy = 1\}$

สะท้อนสมมาตรปฏิสมมาตรถ่ายทอด

ข้อ 5**ข้อ 5.1**

[6 คะแนน] จงแสดงว่าฟังก์ชัน $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ โดยที่ $f(x) = x^3 + 3x^2 + 3x + 1$ เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่ง และเป็นฟังก์ชันทั่วถึง

(เช็กหนึ่งต่อหนึ่ง) สมมติให้ x และ y เป็นจำนวนจริงที่ทำให้ $f(x) = f(y)$ เราได้ว่า

$$f(x) = x^3 + 3x^2 + 3x + 1 = (x + 1)^3 = (y + 1)^3 = y^3 + 3y^2 + 3y + 1 = f(y)$$

เนื่องจาก $(x + 1)^3 = (y + 1)^3$ เราสามารถสรุปได้ว่า $x + 1 = y + 1$ และ $x = y$ ดังนั้น f เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่ง

(เช็กทั่วถึง) ให้ y เป็นจำนวนจริงใดๆ เลือก $x = \sqrt[3]{y} - 1$ เราจะได้ว่า

$$f(x) = ((\sqrt[3]{y} - 1) + 1)^3 = (\sqrt[3]{y})^3 = y$$

ดังนั้น f เป็นฟังก์ชันทั่วถึง

ข้อ 5.2

[4 คะแนน] จงหา f^{-1} ของฟังก์ชันในข้อ 5.1

$$\text{สมมติให้ } f(x) = y \text{ เราได้ว่า } (x + 1)^3 = y \text{ ดังนั้น } f^{-1}(y) = x = \sqrt[3]{y} - 1$$

$$\text{ฉะนั้นอินเวอร์สของ } f \text{ คือ } f^{-1}(y) = \sqrt[3]{y} - 1$$

ข้อ 5.3

[10 คะแนน] กำหนดให้ $A = \{2, 4, 6, 8, \dots\}$ เป็นเซตของจำนวนเต็มคู่ จงแสดงว่า $\mathbb{N} \times \mathbb{N}$ กับ $A \times A$ มีจำนวนสมาชิกเท่ากัน

จากในชั้นเรียน เราทราบว่า \mathbb{N} กับ A มีจำนวนสมาชิกเท่ากันเนื่องจากฟังก์ชัน $f(x) = 2x$ เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่งและทั่วถึงจาก \mathbb{N} ไปยัง A

นิยามฟังก์ชัน $g: \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow A \times A$ โดยที่ $g((x,y)) = (f(x), f(y))$ เราจะแสดงว่า g เป็นฟังก์ชันหนึ่งต่อหนึ่งและทั่วถึงดังต่อไปนี้

(เช็คนิ่งต่อหนึ่ง) สมมติให้ (a,b) และ (c,d) เป็นคู่อันดับที่ทำให้ $g((a,b)) = g((c,d))$ หมายความว่า $(f(a), f(b)) = (f(c), f(d))$ นั่นคือ $f(a) = f(c)$ และ $f(b) = f(d)$ เราจึงได้ว่า $a = c$ และ $b = d$ ด้วย ดังนั้น $(a,b) = (c,d)$

(เช็กทั่วถึง) ให้ (x,y) เป็นคู่อันดับใดๆ ใน $A \times A$ เราได้ว่า $(f^{-1}(x), f^{-1}(y))$ เป็นคู่อันดับใน $\mathbb{N} \times \mathbb{N}$ และ $g((f^{-1}(x), f^{-1}(y))) = (f(f^{-1}(x)), f(f^{-1}(y))) = (x, y)$ ดังนั้น g เป็นฟังก์ชันทั่วถึง